

INFORMATIEVEILIGHEIDSCOMITÉ
KAMER SOCIALE ZEKERHEID EN GEZONDHEID

ACTIVITEITENVERSLAG VIERDE KWARTAAL 2018

Algemeen

Het informatieveiligheidscomité is opgericht bij de wet van 5 september 2018, die in zijn artikel 97 verduidelijkt dat het mandaat van de externe leden van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid gehandhaafd wordt tot de datum van de benoeming van de leden van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité. De wet van 3 december 2017, waarbij eerder de Gegevensbeschermingsautoriteit werd opgericht, stelt daarenboven in zijn artikel 114 dat het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid tot die datum vergadert als een instantie waarin de beide afdelingen (de afdeling sociale zekerheid en de afdeling gezondheid) worden geïntegreerd en die de taken uitoefent die met de GDPR verenigbaar zijn. Dat betekent dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité, weliswaar voorlopig bemand door de externe leden van het voormalige sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, zijn activiteiten heeft kunnen starten in het vierde kwartaal van 2018 en inmiddels heeft vergaderd op 2 oktober 2018, 6 november 2018 en 4 december 2018. Op die laatste twee datums heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité ook telkens samen met de kamer federale overheid, die in afwachting van de benoeming van de leden bemand is door de externe leden van het voormalige sectoraal comité van het Rijksregister, in verenigde kamers vergaderd.

Tijdens zijn drie zittingen van 2018 heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité in totaal 52 aanvragen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid behandeld (waarvan 7 in verenigde kamers, dus met de kamer federale overheid). De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft bovendien in zijn eerste werkkwartaal 15 aanvragen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens inzake de gezondheid behandeld en goedgekeurd.

Voor zover ze volledig zijn, worden aanvragen in principe behandeld tijdens de eerstvolgende vergadering of ten laatste tijdens de daaropvolgende vergadering. In het vierde kwartaal van 2018 werden alle (als volledig beschouwde) aanvragen die bij de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité werden ingediend tijdig behandeld.

Verwerkingen van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft in het vierde kwartaal van 2018 – net als zijn voorganger, de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid – meerdere instanties toegang

tot de Kruispuntbankregisters verleend. De Kruispuntbankregisters worden bijgehouden door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, bevatten enkel identificatiepersoonsgegevens en zijn complementair en subsidiair ten opzichte van het Rijksregister van de natuurlijke personen (zie daartoe de algemene beraadslaging nr. 12/013 van 6 maart 2012 van de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, die ook na de oprichting van het informatieveiligheidscomité onverkort van toepassing blijft). De volgende instanties verkregen de toegang tot de Kruispuntbankregisters: het Instituut voor Tropische Geneeskunde (voor het controleren en actualiseren van de identificatiegegevens van de patiënten, voor hun ondubbelzinnige identificatie in de medische dossiers en voor het facturatiebeheer, zie de beraadslaging nr. 18/112 van 2 oktober 2018), het Vlaams Agentschap Onroerend Erfgoed (voor het identificeren en het contacteren van personen en voor de voorbereiding, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie van het beleid inzake het onroerend erfgoed, zie de beraadslaging nr. 18/128 van 6 november 2018), het Operationeel Directoraat-Generaal Economie, Werk en Onderzoek van de Waalse Overheidsdienst (voor het uitreiken van beroepskaarten aan buitenlanders die gemachtigd zijn om op het Belgisch grondgebied een zelfstandige beroepsactiviteit uit te oefenen, zie de beraadslaging nr. 18/134 van 6 november 2018, en voor het controleren van de zelfstandige buitenlandse werknemers, zie de beraadslaging nr. 18/136 van 6 november 2018), het Operationeel Directoraat-Generaal Ruimtelijke Ordening, Wonen, Erfgoed en Energie van de Waalse Overheidsdienst (voor het toekennen van de energieprijzen MEBAR, zie de beraadslaging nr. 18/138 van 6 november 2018), het Operationeel Directoraat-Generaal Lokale Overheden, Sociale Actie en Gezondheid van de Waalse Overheidsdienst (voor het beheer van het kadaster van de plaatselijke mandatarissen, zie de beraadslaging nr. 18/160 van 6 november 2018) en de Commissie Kunstenaars van de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid (voor het vervullen van diverse opdrachten, zie de beraadslaging nr. 18/176 van 4 december 2018).

Voorts heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité in gunstige zin beraadslaagd over de toetreding van enkele instanties tot het netwerk van de sociale zekerheid, met toepassing van het koninklijk besluit van 16 januari 2002 *tot uitbreiding van het netwerk van de sociale zekerheid tot sommige overheidsdiensten en openbare instellingen van de Gemeenschappen en Gewesten, met toepassing van artikel 18 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, enerzijds het Franstalig Brussels Instituut voor Beroepsopleiding *Bruxelles Formation* (zie de beraadslaging nr. 18/113 van 2 oktober 2018), anderzijds de organisaties van de gemeenschappen en de gewesten die ten gevolge van de zesde staatshervorming bevoegd zijn voor de kinderbijslag, waaronder het *Agence pour une Vie de Qualité* en Famiwal voor het Waals Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, Iriscare en Famiris voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het *Ministerium der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens* voor de Duitstalige Gemeenschap en het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid en Kind en Gezin voor de Vlaamse Gemeenschap (zie de beraadslaging nr. 18/168 van 4 december 2018).

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft zich ook herhaaldelijk uitgesproken over de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan wetenschappelijke onderzoeken die nuttig zijn voor de conceptie, het beheer en de kennis van de sociale bescherming. Deze medewerking gebeurde voornamelijk aan de hand van het datawarehouse arbeidsmarkt en sociale bescherming, dat wordt beheerd door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en sociaal-economische persoonsgegevens van diverse instellingen van sociale zekerheid bevat.

Aldus werden gepseudonimiseerde persoonsgegevens meegedeeld aan de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen van de KU Leuven voor het onderzoeken van het effect van ruimtelijke barrières en taalbarrières op de jobkansen van Brusselse werkzoekenden (zie de beraadslaging nr. 15/074 van 3 november 2015, gewijzigd op 10 januari 2017, 5 december 2017 en 2 oktober 2018), aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek CESO van de KU Leuven in het kader van het onderzoeksproject “valorisering van administratieve databanken inzake pensioenrechten voor onderzoek en nationale en internationale rapportering” (zie de beraadslaging nr. 17/080 van 3 oktober 2017, gewijzigd op 2 oktober 2018, en de beraadslaging nr. 17/094 van 7 november 2017, gewijzigd op 6 november 2018), aan het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving HIVA van de KU Leuven voor het realiseren van een studie over het verband tussen arbeidsmobiliteit, arbeidsinkomen, onderwijs en jobkenmerken en voor het analyseren van de dynamiek van de tewerkstelling met dienstencheques (zie de beraadslaging nr. 18/037 van 6 maart 2018, gewijzigd op 2 oktober 2018), aan de Vrije Universiteit Brussel in het kader van het onderzoeksproject “arbeidsloopbanen als structurele determinanten van sociale ongelijkheden in algemene en oorzakspecifieke invaliditeit en mortaliteit” (zie de beraadslaging nr. 18/142 van 6 november 2018) en aan de federale overheidsdienst Sociale Zekerheid, de Universiteit Antwerpen en de *Université de Liège* voor het meten, begrijpen en verminderen van de non-take-up van sociale rechten onder de Belgische bevolking met een laag inkomen in het kader van het project TAKE FOCUSED (zie de beraadslaging nr. 18/035 van 3 april 2018, gewijzigd op 3 juli 2018 en 6 november 2018).

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft tevens bepaald onder welke voorwaarden de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid anonieme gegevens (tabellen) kan meedelen aan derden in het kader van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale bescherming (zie de beraadslaging nr. 18/140 van 6 november 2018). De aanvrager moet de populatie waarover hij anonieme gegevens wil verwerken voldoende ruim definiëren en zowel het aantal verdelingscriteria als het aantal waarden van de verdelingscriteria beperken. Voorts voert de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid steeds een “small cell risk” analyse uit, waarbij zij in de tabellen nagaat in welke mate het aantal criteria en het aantal waarden per criterium kunnen leiden tot indelingen met slechts een uiterst beperkt aantal personen (die door dat feit alsnog geheridentificeerd kunnen worden) en desgevallend de nodige herstellende maatregelen treft.

Bij beraadslaging nr. 18/184 van 4 december 2018 heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité geoordeeld over de beginselen die moeten worden gerespecteerd bij de uitwisseling van persoonsgegevens tussen actoren van het netwerk van de sociale zekerheid en organisaties van de Gemeenschappen en Gewesten met de tussenkomst van de dienstenintegratoren van die laatste. Deze dienstenintegratoren moeten garanderen dat de eindbestemmingen enkel de persoonsgegevens ontvangen die zij nodig hebben voor het uitvoeren van hun opdrachten, volgens de bepalingen van de toepasselijke beraadslagingen van het informatieveiligheidscomité, ze mogen de persoonsgegevens die ze van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ontvangen met het oog op de verdere mededeling ervan zelf niet op een structurele wijze bijhouden en ze moeten een systeem van beheer van loggings ontwikkelen om de end-to-end traceerbaarheid bij de uitwisseling van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid te verzekeren.

Ten slotte heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité zich gebogen over diverse mededelingen van persoonsgegevens aan instanties die aanvullende

voordelen toekennen. Er kan in het bijzonder worden verwezen naar de beraadslaging nr. 16/008 van 2 februari 2016 met betrekking tot de oprichting van de buffergegevensbank bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid voor de automatische toekenning van aanvullende rechten en de beraadslaging nr. 18/046 van 3 april 2018 met betrekking tot de online raadpleging van authentieke bronnen door instanties die aanvullende rechten toekennen in het kader van het project “geharmoniseerde sociale statuten”, beide laatst gewijzigd op 6 november 2018.

Verwerkingen van persoonsgegevens inzake de gezondheid

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité boog zich over de laatste ontwikkelingen in het domein van de “Vlaamse sociale bescherming” (hierna: VSB). In het kader van VSB bestonden er oorspronkelijk drie pijlers: de zorgverzekeringstegemoetkoming, de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden en het basisondersteuningsbudget. Het decreet van 18 mei 2018 houdende de Vlaamse sociale bescherming beoogde dit uit te breiden. Vanaf 1 januari 2019 werd er een pijler ouderenzorg en een pijler mobiliteitsmiddelen toegevoegd. Door de afdelingen sociale zekerheid en gezondheid van het voormalige Sectoraal Comité werd bij beraadslaging nr. 17/090 van 7 november 2017 een machtiging verleend voor de testfase van VSB. Na deze testfase werd een nieuwe aanvraag ingediend teneinde over te gaan tot de uitrol van het project. In het kader van dit dossier werd op de vergadering van 2 oktober 2018 o.a. geoordeeld over de noodzakelijke stappen voor het gebruikers- en toegangsbeheer (zie beraadslaging nr. 18/111 van 2 oktober 2018 betreffende de inzage en mededeling van persoonsgegevens in het kader van de inwerkingstelling van de gegevensuitwisselingsstructuur van de Vlaamse sociale bescherming (mobiliteitshulpmiddelen en ouderenvoorzieningen)).

Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid verleende bij beraadslaging nr. 09/018 van 19 mei 2009, laatst gewijzigd op 20 december 2016, een machtiging voor de eerste fase van het BelRAI project. Wegens fundamentele wijzigingen betreffende de opzet van het project BelRAI, werd geopteerd om in 2018 een nieuwe aanvraag in te dienen. De wijzigingen betroffen voornamelijk de nieuwe structuur en de operationele uitrol van BelRAI. Het Resident Assessment Instrument (RAI) is een evaluatie-instrument om de zorgtoestand en het welzijn van zorggebruikers in kaart te brengen op een gestandaardiseerde en gestructureerde manier, met als doel een beter zorgplan en betere kwaliteitscontrole. Het RAI bestaat uit een vragenlijst met vragen over de zorgsituatie van een zorggebruiker, onderverdeeld in een twintigtal hoofdstukken met persoonsgegevens aangaande stemming en gedrag, psychosociaal welzijn, continëntie, ziektebeelden, gezondheidstoestand en geneesmiddelengebruik. Uit deze vragen worden resultaten berekend volgens internationaal gevalideerde algoritmes.

Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid behandelde op 20 februari 2018 het nieuwe aanvraagdossier van BelRAI, waarna deze nog driemaal werd gewijzigd, op 17 april 2018 door het sectoraal comité en op 6 november 2018 en 15 januari 2019 door het informatieveiligheidscomité (zie de beraadslaging nr. 18/026 van 20 februari 2018, laatst gewijzigd op 15 januari 2019 met betrekking tot de uitwisseling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen tussen de betrokken zorgactoren en de database BelRAI 2.0 (webapplicatie, webservice en mobile) met tussenkomst van het eHealth-platform). Deze beraadslaging omschrijft o.a. de structuur en het opzet van de BelRAI toepassing (op federaal,

Vlaams en Duitstalig niveau) en de groepen die per niveau toegang kunnen verkrijgen tot de persoonsgegevens op het BelRAI-platform. Er werden een webapplicatie, een webservice en een mobiel luik ontwikkeld. Het BelRAI instrument zal eveneens gebruikt worden om indicatiestellingen of evaluaties te doen in het kader van de Vlaamse sociale bescherming.

Parallel met de voormelde beraadslaging van BelRAI (nr. 18/026) heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid zich uitgesproken over de ontwikkeling van een datawarehouse bij het healthdata.be platform waar gepseudonimiseerde persoonsgegevens van BelRAI 2.0 worden verzameld en kunnen worden aangewend voor wetenschappelijke onderzoeken. Ieder wetenschappelijk onderzoeksproject dat zal worden gevoerd door onderzoekers extern aan de FOD Volksgezondheid moet onderwerp uitmaken van een specifieke aanvraag bij het informatieveiligheidscomité (zie de beraadslaging nr. 18/121 van 6 november 2018).

De laatste jaren is er een evolutie merkbaar in de vormgeving van de zorgteams van een welbepaalde zorggebruiker. Het behandelend zorgteam wordt meer en meer multidisciplinair. Naast therapeutische relaties bestaan er nu ook zorgrelaties. Een zorgrelatie is een relatie tussen een zorggebruiker en een zorgverlener die niet is opgenomen in het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967, gecoördineerd bij wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van gezondheidszorgberoepen. Het is ook denkbaar dat een patiënt zich aansluit bij een maatschappelijke hulpverleningsdienst (de diensten maatschappelijk werk van de ziekenfondsen en sociale diensten van de openbare centra voor maatschappelijk werk) of een organisatie in de zorg of in de gezondheid (dit zijn mogelijks ofwel erkende verzorgingsinstellingen met verblijf of erkende organisaties waarbij de zorg zonder verblijf verleend wordt). De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité boog zich over de belangrijke vraag welke toegangsrechten dienen te worden toegekend aan deze zorgactoren en organisaties in de zorg. Het is ontoelaatbaar om alle medewerkers van een welbepaalde organisatie toegang te verlenen tot de gezondheidsgegevens van een zorggebruiker. Enkel de personen met een therapeutische relatie of een zorgrelatie mogen deze gegevens te raadplegen, ingeven en wijzigen. De nota betreffende de elektronische bewijsmiddelen van een therapeutische relatie en van een zorgrelatie werd aangepast om het hoofd te bieden aan deze nieuwe ontwikkelingen. Deze gewijzigde nota werd door het informatieveiligheidscomité goedgekeurd (zie de beraadslaging nr. 11/088 van 18 oktober 2011, laatst gewijzigd op 4 december 2018, met betrekking tot de nota betreffende de elektronische bewijsmiddelen van een therapeutische relatie en van een zorgrelatie). Naar analogie werd ook de matrix inhoudende de toegangsrechten voor zorgverleners geactualiseerd en goedgekeurd (zie de beraadslaging nr. 18/190 van 4 december 2018 met betrekking tot de toegangsmatrix in het kader van de elektronische uitwisseling van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen).¹

De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité behandelde meerdere aanvragen tot mededelingen van gepseudonimiseerde persoonsgegevens inzake gezondheid teneinde wetenschappelijk onderzoek of een bevolkingsonderzoek op te starten. In dit kader werden er voor afzonderlijke onderzoeksprojecten aan de Universiteit Gent, l'Université Catholique de Louvain en the University of Liverpool toegang verleend tot een selectie van de gegevens van de gezondheidsenquête van 2013, die wordt bewaard en beheerd door Sciensano.

¹ Voor meer informatie omtrent deze reglementen zie:
<https://www.ehealth.fgov.be/ehealthplatform/nl/reglementen>

Teneinde de Stichting Kankerregister toe te laten onderzoek te voeren naar de inschatting van herhal bij borst- en gynaecologische kankers op basis van administratieve gegevens afkomstig van het Intermutualistisch Agentschap, de Technische Cel en het Universitair Ziekenhuis Leuven werd de beraadslaging nr. 18/178 van 4 december 2018 verleend. Op diezelfde vergadering keurde de kamer sociale zekerheid en gezondheid het dossier van de Stichting Kankerregister en onderzoekers van de Universiteit Antwerpen goed zodat onderzoek kan worden gevoerd naar de kwaliteit van coloscopieën (zie de beraadslaging nr. 18/182). De gegevens zijn afkomstig van het Intermutualistisch Agentschap en de Stichting Kankerregister.

De kamer sociale zekerheid en gezondheid heeft zich uitgesproken over meerdere mededelingen van gepseudonimiseerde persoonsgegevens die de gezondheid betreffen aan het healthdata.be platform. Het vroegere sectoraal comité van de sociale zekerheid en de gezondheid machtigde in het verleden de verzameling van persoonsgegevens van patiënten via de QERMID applicatie. De kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité heeft zich op zijn beurt uitgesproken over de migratie van het register QERMID-pacemakers naar het healthdata.be platform. Bij die gelegenheid zijn er belangrijke veranderingen doorgevoerd op het niveau van de ontwikkelde architectuur en de betrokken actoren. Voortaan zijn de ziekenhuizen de enige actoren die gemachtigd zijn om de gegevens die via HD4DP (healthdata for data providers) zijn vercijferd, te ontcijferen en te consulteren. Een ziekenhuis kan louter de gegevens raadplegen die het zelf heeft vercijferd met HD4DP, het kan geen vercijferde gegevens raadplegen van andere ziekenhuizen (zie beraadslaging nr. 18/158 van 6 november 2018).

Tot slot heeft de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité zich uitgesproken over de verwerking van gepseudonimiseerde persoonsgegevens die de gezondheid betreffen door de vzw Farma Flux en het Federaal Agentschap voor geneesmiddelen en gezondheidsproducten (FAGG), via het healthdata.be platform, in het kader van het BRST-register (Belgian Registry for Substitution Treatments) en de verdere verwerking voor wetenschappelijke doeleinden. De kamer sociale zekerheid en gezondheid stelde hierbij vast dat de registratie van de gegevens bij het FAGG reeds werd geanalyseerd door de Gegevensbeschermingsautoriteit (advies nr. 54/2018 van 4 juli 2018). De kamer sociale zekerheid en gezondheid heeft zich dus enkel uitgesproken over de verdere verwerking van deze gegevens door de FOD Volksgezondheid (zie de beraadslaging nr. 18/124 van 6 november 2018).

Verdere inlichtingen

Het voorliggende verslag behelst een beknopt overzicht van de activiteiten van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité in oktober, november en december 2018, met de vermelding van enkele specifieke inhoudelijke thema's die behandeld werden en met de verwijzing naar de beraadslagingen waarin dat gebeurde. Voor een volledig overzicht van die beraadslagingen (met inbegrip van deze die hiervoor niet uitdrukkelijk werden vernoemd) kan u terecht op https://www.ksz-bcss.fgov.be/nl/deliberations-csi-list?term_node_tid_depth=51 (voor verwerkingen van persoonsgegevens uit het netwerk van de sociale zekerheid) of <https://www.ehealth.fgov.be/ehealthplatform/nl/sectoraal-comite/documenten> (voor verwerkingen van persoonsgegevens inzake de gezondheid).